

Kuivatuksen puutteiden tunnistaminen ja korjaaminen

Jukka Rajala

2.4.2024

Hyvä kuivatus viljelyn perusedellytys

Pellon kuivatuksen tulee olla riittävä myös sateisimpina ajanjaksoina kasvukaudella.

Hyvä kuivatus on edellytys syysviljojen ja syysrypsin sekä apila- ja mailasnurmien talvehtimiselle.

Käytännössä 22.8.2015

Käytännössä 22.8.2015

Havaintoja kuivatuksesta:

- Kasvien menestyminen, veden kertyminen lammikoiksi

Apila hävinnyt

Kuivuu hitaammin kuin muu pelto

Vettä pellolla varhaiskevällä
Entä kesällä?

Kuvat: Jukka Rajala

Perunapelto – Mikä vikana?

Miksi tämä pellon osa kasvaa hyvin?

Kuvat: Jukka Rajala

19.9.2017

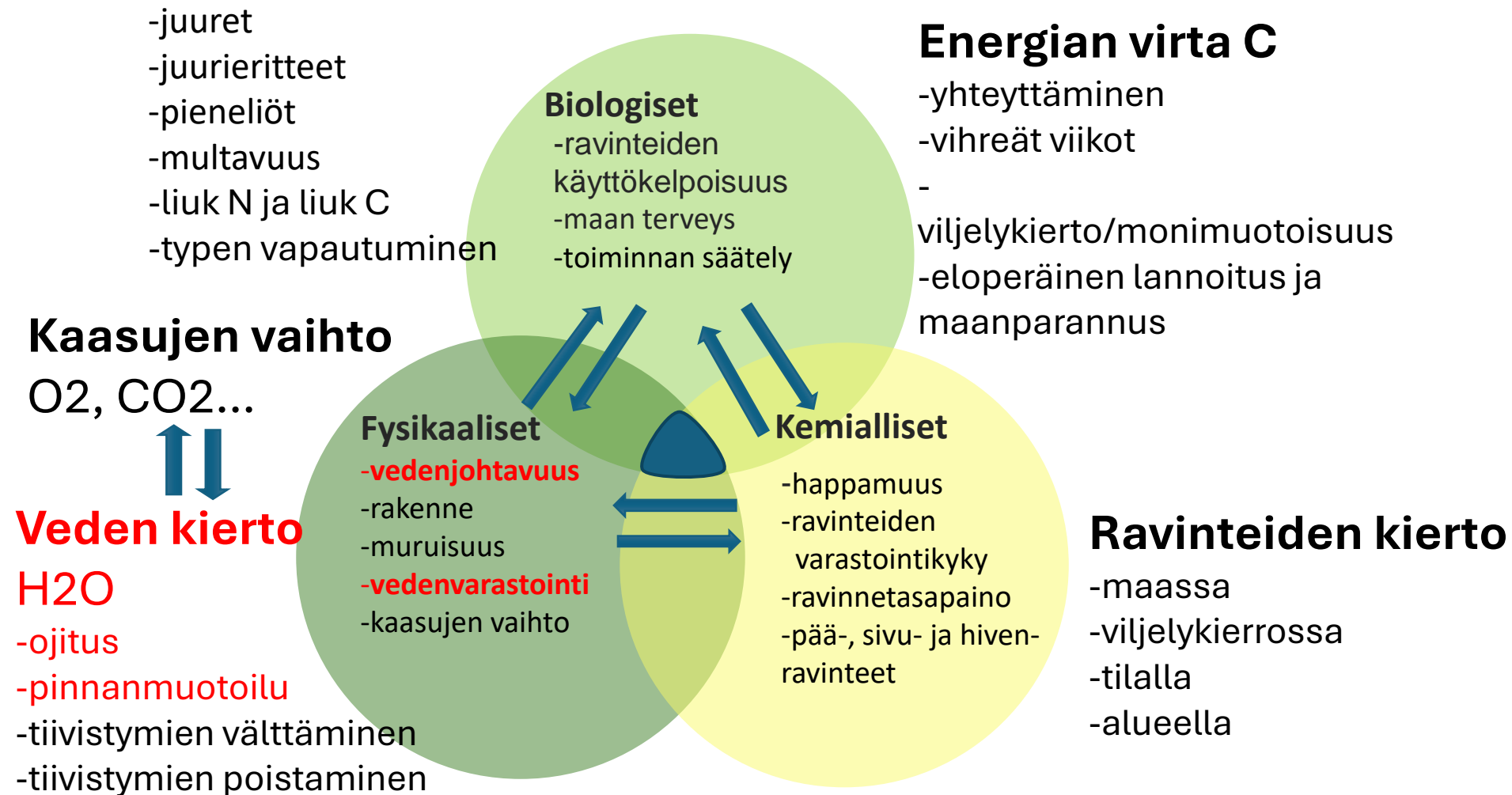

Miksi tämä pellon osa kasvaa huonosti?

Miksi pelto on märkä?

Maan kasvukunto on eri osatekijöiden yhteispeliä

Hyvän kuivatuksen merkitys

-Hyvä sato vuodesta riippumatta

Hyvä kuivatus

Hyvä vesitalous
Hyvän rakenteen syntymisen edellytys
Hyvä kaasujen vaihto
Hyvä juurten kasvu
Hyvä pieneliötoiminta
Hyvä eloperäisten jätteiden hajotus

Työtekniikka

Pelto kuivuu keväällä nopeasti ja pysyy syksyllä kuivempana
Helpompi muokata
Maa kantaa paremmin tiivistymättä
Suorakylvön edellytys
Helpompi kasvinsuojelu

Talous

Suuremmat sadot
Kustannussäästöt
Parempi kannattavuus
Viljelyvarmuus

Ympäristö

Hyvä ravinteiden saatavuus ja otto
⇒ Hyvä ravinteiden hyväksikäyttö
⇒ Hyvä typpitalous
⇒ Pienet hävikit vesiin (P) ja ilmaan (N)
Edellytys hiilensidonnalle

Kuivatus – Keskeisiä kysymyksiä

- Ovatko valtaojat ja piiriojat riittävän syviä?
- Onko laskuaukot tiedossa ja esillä?
- Toimiiko salaojitus pellon joka kohdassa riittävän hyvin?
- Onko lammikoita pellolla? Pinnanmuotoilu?
- Miten nopeasti vesi imeytyy maahan?
- Onko läpäisevyys riittävä?
- Millä korkeudella pohjavesi on märkään aikaan?

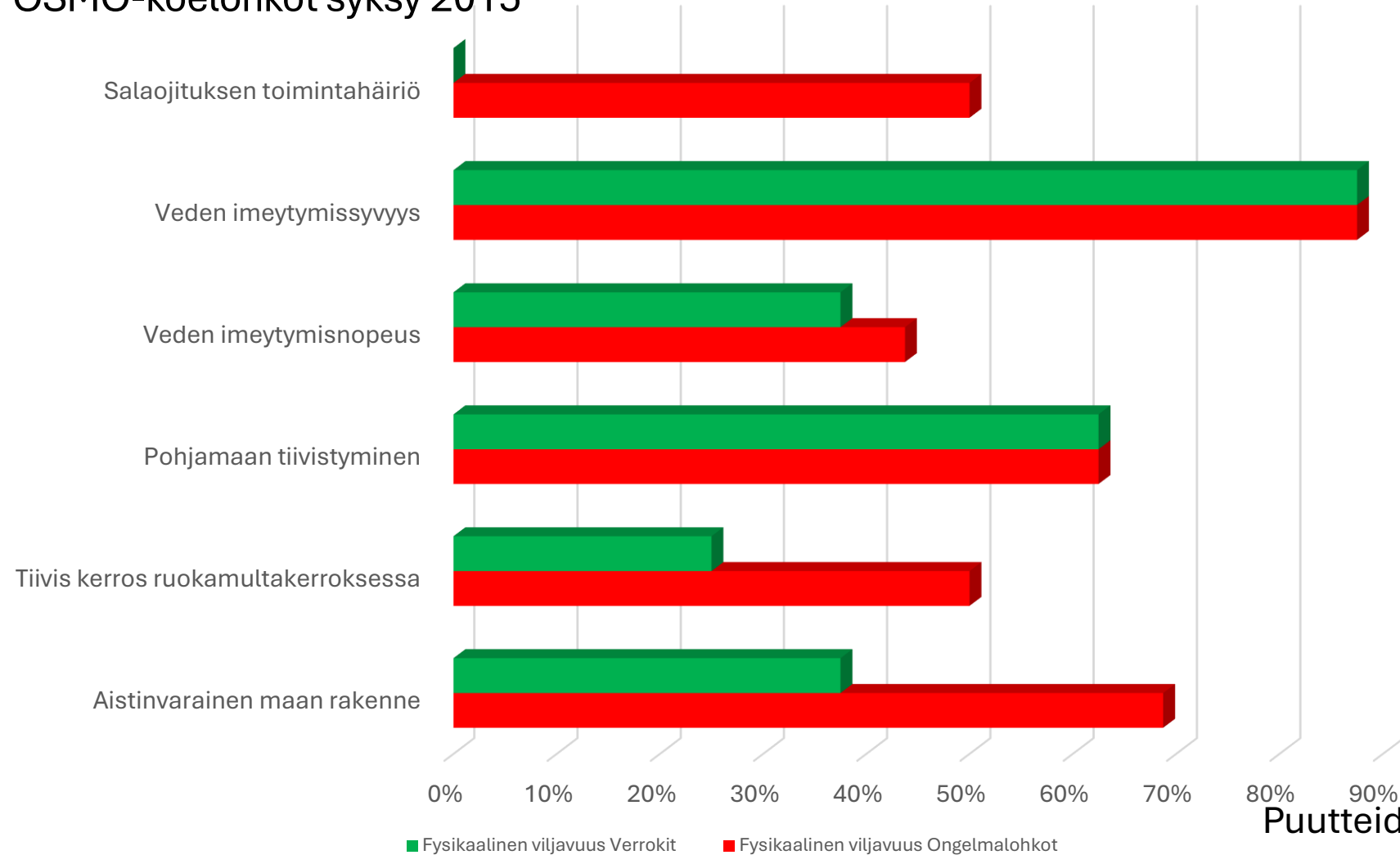
Korjaavat toimet

- Pinnanmuotoilu
- Syväkuohkeutus
- Täydennyssalaojitus + soratäyttö jankkurointisyvyyteen
- Viljelykierrossa syväjuuriset nurmet – on käytössä
- Eloperäinen lannoitus
- Tiivistymisen vähentäminen – rengaspaineiden pienentäminen

Esimerkki: Kuivatussuunnitelma lohkolle <https://aoe.fi/#/embed/1143/fi%22%20width>

Fysikaalisen kasvukunnon puutteiden yleisyys

OSMO-koelohkot syksy 2015

Puutteiden yleisyys

www.maan-kasvukunto.fi > Tutkimusraportit, Raportti 171

Lisäksi kuivatusongelmat...

Tila	Lasku- aukot	Reuna- ojat	Tukos	Liete- kaivo	Pinnan- muodot	Heikko vedenläpäisy			
						0-5 cm	5-35 cm	35-60 cm	60-150 cm
He	x		?				x	x	x
Hy	(x)	x			x		x	x	x
Ju	x		?		x		x	x	x
Kä						x			
Lu	x					x		x	
Ha						(x)	x		
Pa		x		x	x			x	
Sa					x		x		

Savi
Hieta
Org.
Hiesu

Mattila ym. 2019. Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan.

Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti. Raportteja 195.

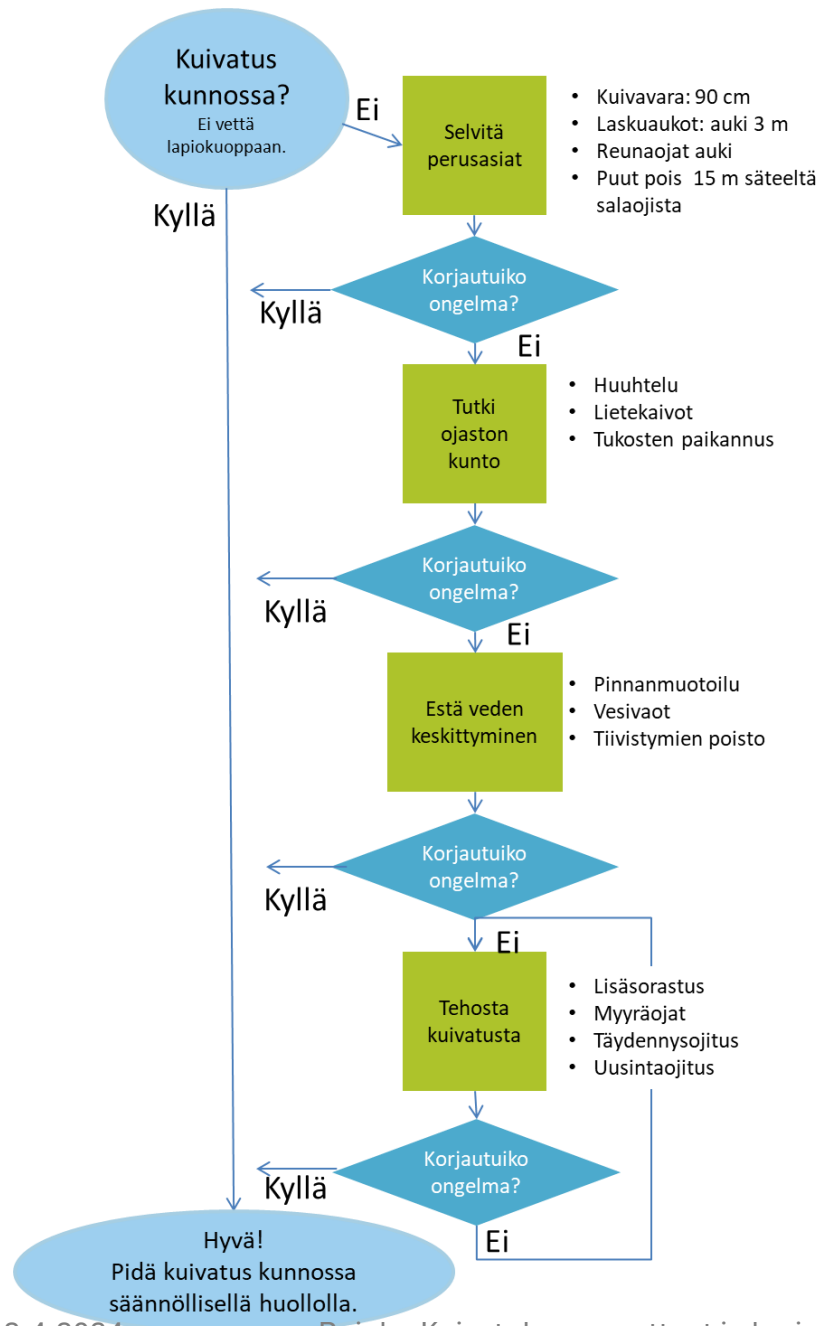
<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/275b01fa-2c0e-4a1c-b868-f1eaa99c62a1/content>

Kuivatuksen viljavuusluokat

	Huono	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä
Pohjaveden pinta	Ruokamultakerros vettyy yli 2 kertaa vuodessa	Käy ruokamultakerroksessa 1–2 päivää vuodessa	Ei nouse koskaan 35 cm lähemmäs pellon pintaa	Ei nouse koskaan 60 cm lähemmäs pellon pintaa
Veden läpäisy	Rankkasateen jälkeen useita päiviä vettä näkyvissä	Lätäköt pellolla katoavat alle vuorokaudessa	Lätäköt pellolla katoavat muutamassa tunnissa sateen jälkeen	Rankkasateet eivät nosta veden pintaa pellolla
Veden imeytyminen	Pintaan kaadettu vesi virtaa sivusuuntaan yli 50 cm	Pintaan kaadettu vesi virtaa alle 50 cm	Pintaan kaadettu vesi virtaa alle 20 cm	Pellon pintaan kaadettu vesi imeytyy pienelle alalle ja koko ruokamultakerrokseen
Salaojavalunta	2 mm/vrk	4 mm/vrk	8,6 mm/vrk	15 mm/vrk

Mattila ym. Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan. 2019 HY Ruralia. Raportti 195. <https://aoe.fi/#/embed/1784/fi%22%20width>

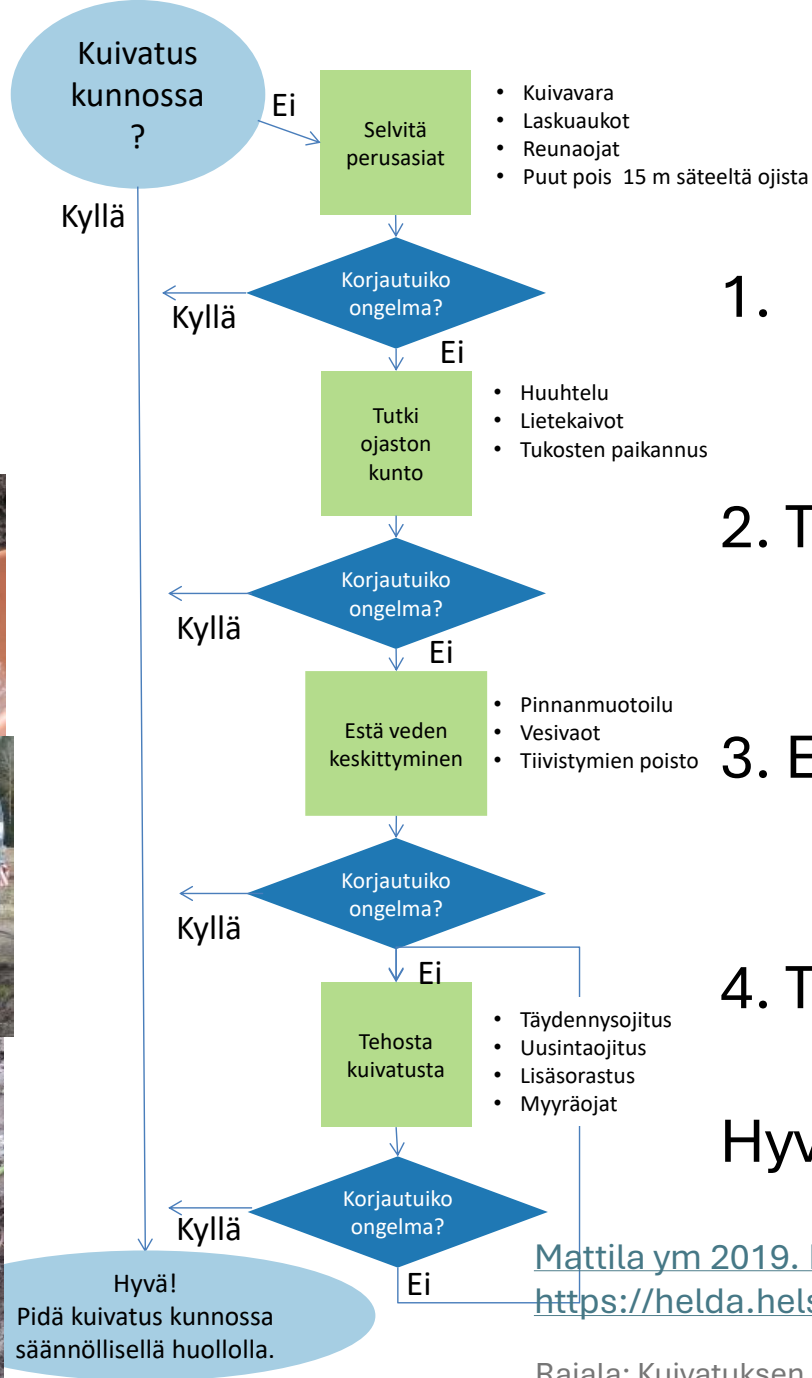
Mitä pitäisi tehdä, että kuivatus saadaan kuntoon?

Millainen kuivatusjärjestelmä pellolla on?
Perusedellytykset:
kuivavara, laskuaukot, niskaoja
Ojaston toiminta
Pintavedet
Vedenläpäisykyky

Miten kuivatus hyväksi?

1. Tarkista perusasiat

2. Tarkista salaojituksen toimivuus

3. Estä lammikoiden muodostuminen

4. Tehosta kuivatusta

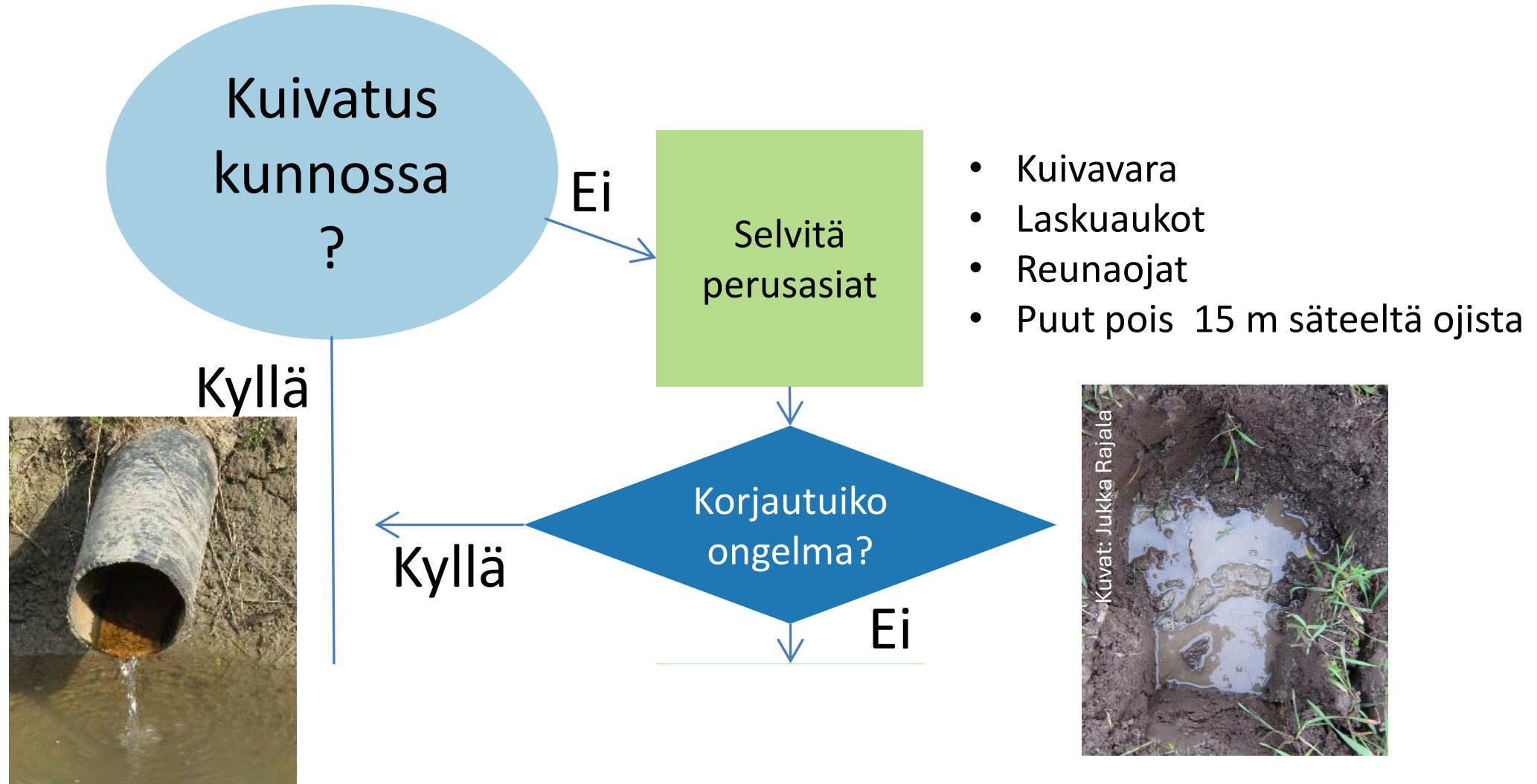
Hyvä! Pidä kuivatus kunnossa!

Mattila ym 2019. Kuivatus kuntoon 2019. Raportti 195

<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/302622/Raportteja195.pdf?sequence=4>

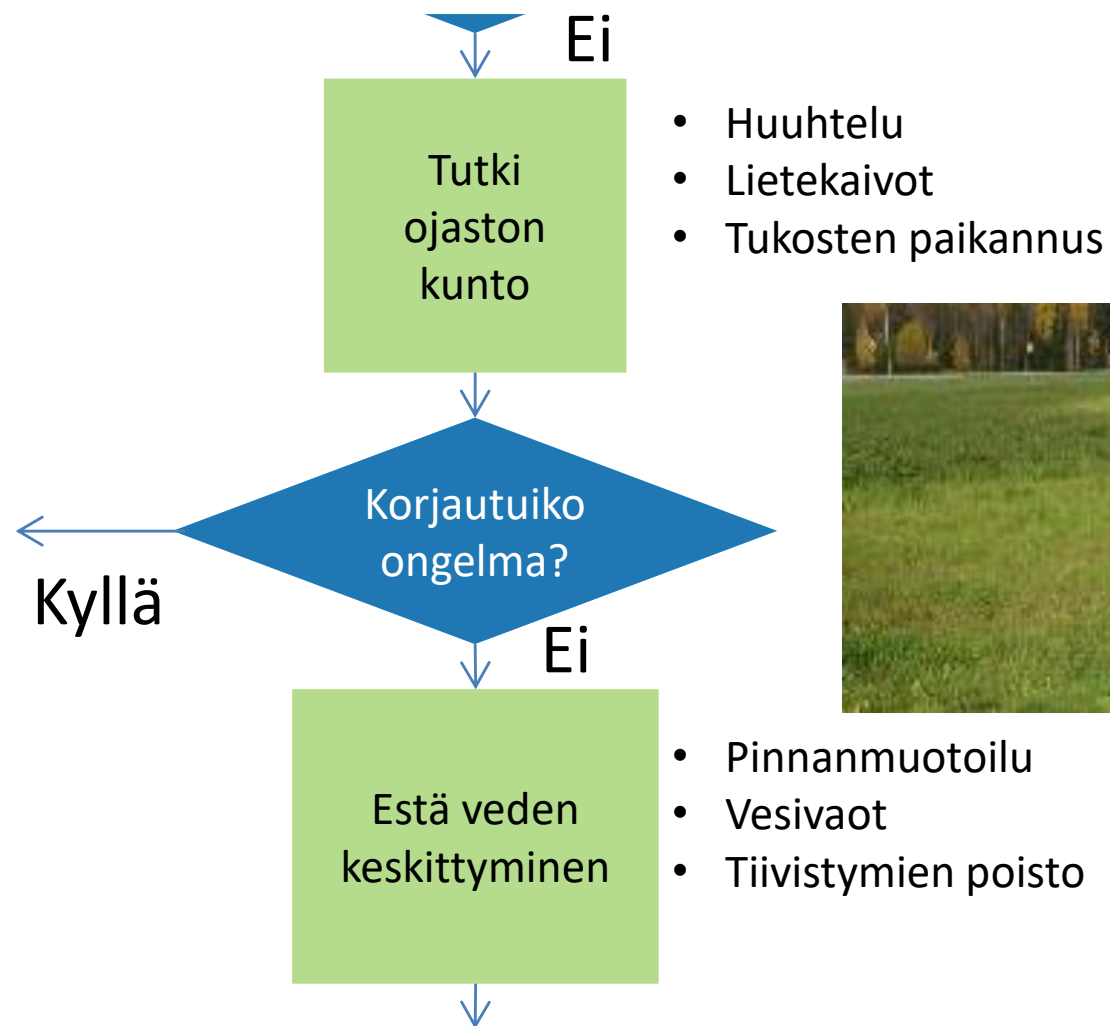
Tarkista perusasiat

Tutki salaojaston kunto

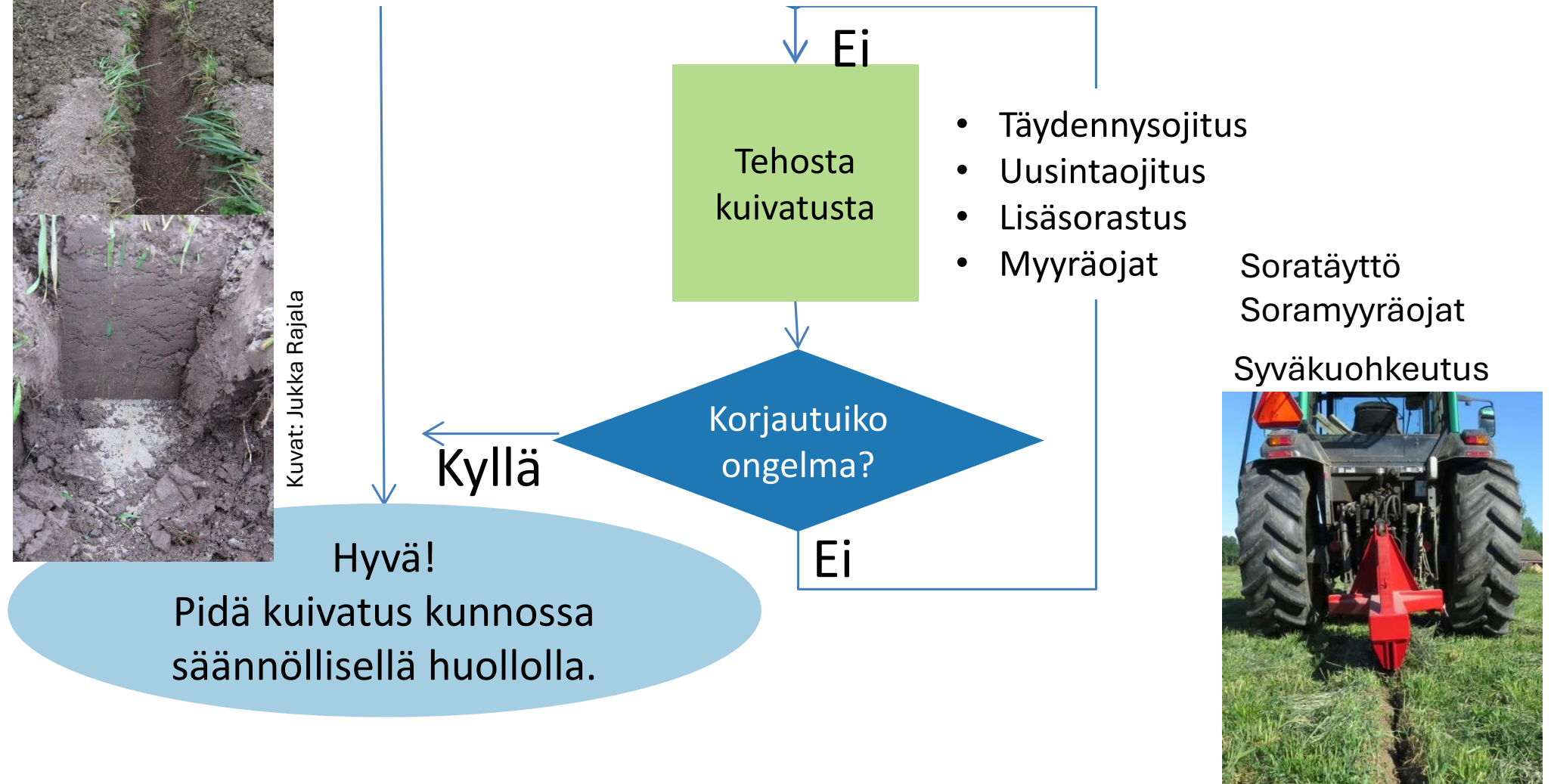
Kuvat: Jukka Rajala

Lisää salaojia ja varmistaa veden pääsy salaojiin

Kuvat: Jukka Rajala

Reunaojien perkaussuunnitelma

Tilalla 14 000 m

Perkaus 15-20 v välein:

$14000/15 \text{ v} = 935 \text{ m}$

$14000/20 \text{ v} = 700 \text{ m/v}$

Perattava vuosittain km

700-900 m

Reunaojien perkaus

- Kunnostettavalla lohkolla
- Nurmea rikottaessa
- Kesällä suoraan peräkärriin, jos maat kuivia
- Talvella, jos maat märkiä (vettä ojassa)
- Kuivan saven levitys helppoa
- Märän saven levitys erittäin vaikeaa
- Karkeilla mailla joustavampaa

Valtaojat

Valtaoja olisi hyvä perata, koska vesi lähes laskuaukkojen tasolla matalan veden aikaan.

Korkean veden aikaan laskuaukot paljon veden alla => Hidastaa veden poistumista salaojista

Valtaojien perkaus

- Tilalla 5 kpl, 4000 m
- Puolesta tila vastaa yksin. Toisesta puolesta yhdessä naapurien kanssa.
- Perkaustarve
4000 m/30 v= 135 m/v
4000 m/35 v= 115 m/v
=> 5-6 erää
=> 600-800 m kerrallaan
n 2 pv työ – ojamaiden hyödyntäminen
onnistuu paremmin

Kuva: Jukka Rajala

Niskakaivojen teho riittävä

Niskakaivo 2

Niskakaivo 4

Tehty v 2017

Niskakaivon teho riittämätön

Niskakaivo 3

- Niskakaivo vetää liian hitaasti
- => Vesi nousee pellolle, 25 mm sateella
- Se on vain sorasilmäke
- Sora vaihdettava ja laajennettava
- Tai laitettava kaivo

Laskuaukot

Laskuaukko 2

Laskuaukko 1

Sora v 2019
ojituksesta
naapurilohkolta

Uusittava

Valtaoja
perattava

Oikeita kysymyksiä?

Oikeita kysymyksiä?

Tuleeko laskuaukosta RIITTÄVÄSTI vettä ?

=>Pohjavesi 30-40 cm maan pinnan alapuolella

=>Kokooja oli miltei kokonaan **juurten tukkima** laskuaukon yläpuolelta

Kaurapelto kesäkuun lopulla

Kuva: Jukka Rajala

Kuvat: Jukka Rajala

Virtaaman mittaus

Maksimivirtaamat heti sateen jälkeen, kun maa märkää.
Suuret lohko-kohtaiset vaihtelut. => Kertoo maan läpäisevyydestä.
Onnistuu vain osasta ojastoja.

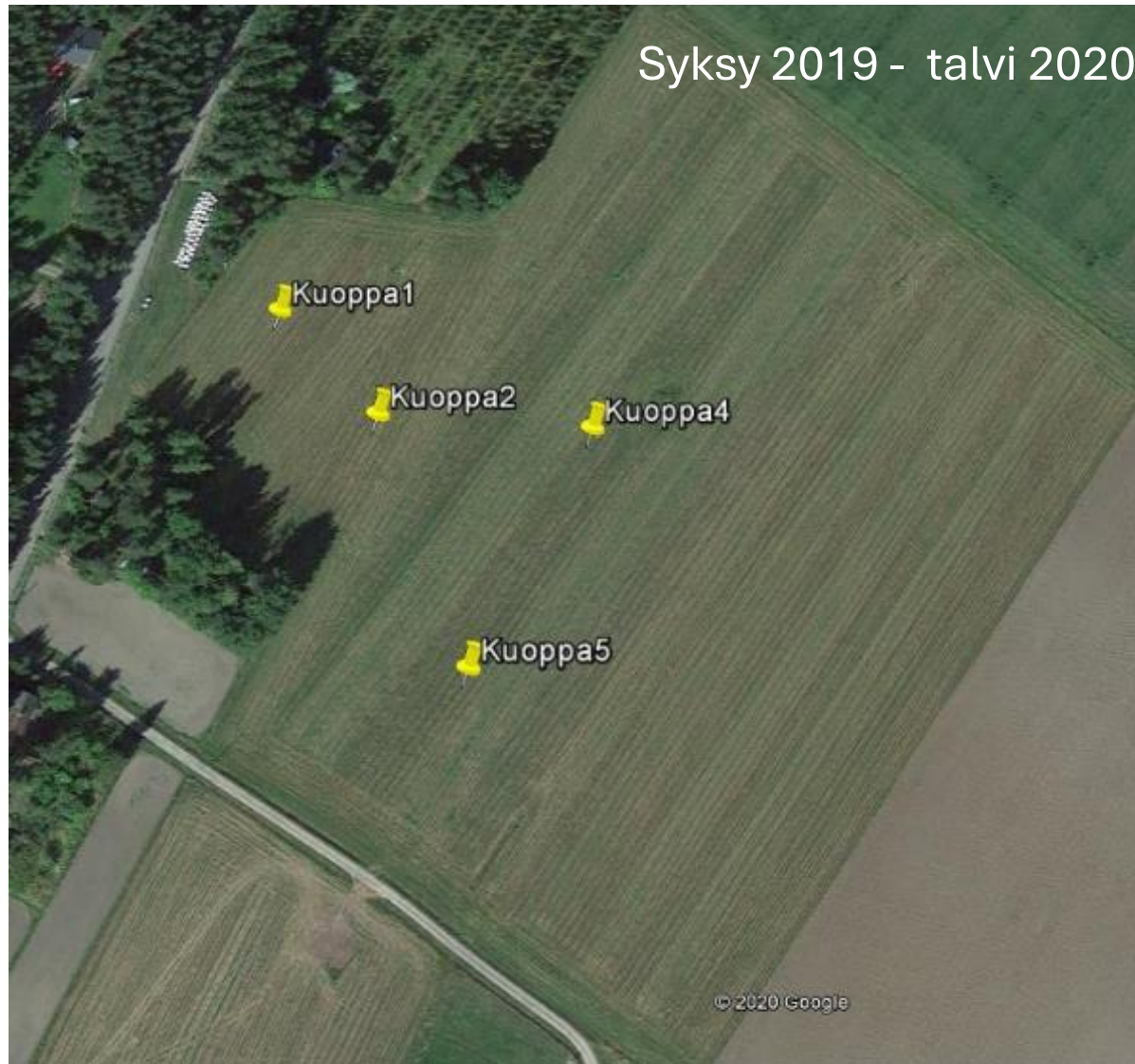
Korkealle nouseva Pohjavesi paljastaa kuivatuksen puutteet – Seurantaa lapiokuopista

Heinäkuu 2017

Kuopat 40-50 cm
Seuraa veden
korkeutta:
-märkinä aikoina
*Kesällä
*Syksyllä
*Leutoina talvina
*Keväällä
+peltojen
kuivuminen

Pohjaveden korkeuden seuranta

Kartta
näytteenotto-
pisteistä

Kuivatus
Huono nr 1 ja 2
Välttävä nr 5
Tyydyttävä nr 4

Pohjaveden korkeudessa suuria eroja

Hyvä kasvu

Huono kasvu

Syksy 2017

Kuvat: Jukka Rajala

Pohjaveden korkeus -Lapiokuopat 13.2.2020

Kuoppa 1, n 12 cm

Kuoppa 2, 0 cm

Pohjaveden korkeus - Lapiokuopat 13.2.2020

Kuoppa 5, n 15 cm

Kuoppa 4, n 25 cm

Kuvat: Jukka Rajala

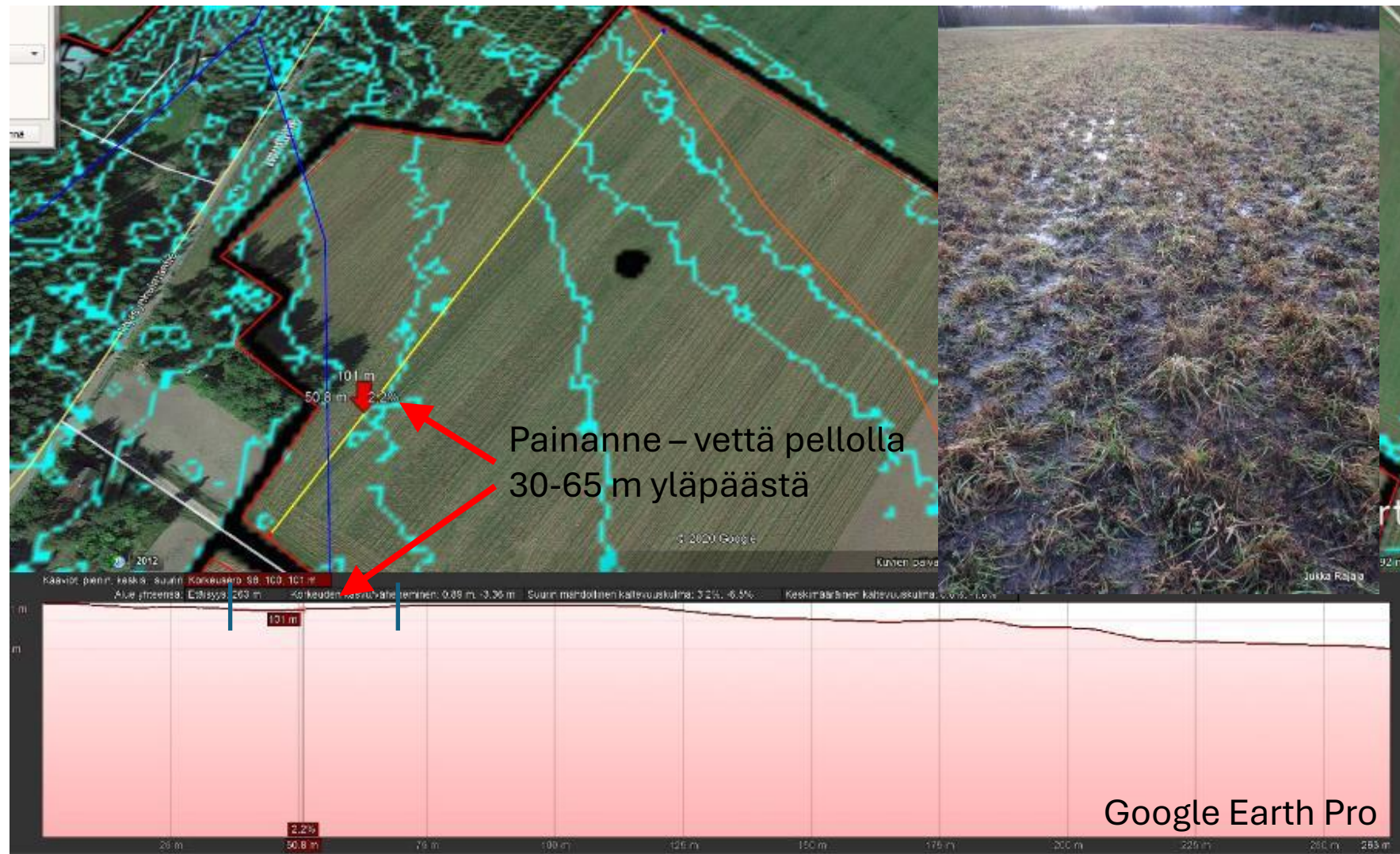
Pohjaveden lasku/1.vrk^{5.12.2017}

Kuivatustila – Lämpäisyys

- Pohjavesi pysyi koko syksyn 2019 ja talven 2020 ruokamultakerroksessa heikon kuivatuksen alueella lohkon yläosassa.
  - Huonoimman kuivatuksen alueilla vesi kuopissa oli yleensä 0-10 cm syvyydessä
  - Välttävän kuivatuksen alueilla 10-25 cm syvyydessä
  - Tyydyttävän kuivatuksen alueella 25-40 cm syvyydessä
- Pakkasyönä vesi laski
  - 4-6 cm huonoimman kuivatuksen alueilla ja
  - 8-12 cm paremman kuivatuksen alueilla
=> Vedenläpäisykyky huono ja Kuivatus riittämätön
  - Tyydyttävän kuivatuksen alueella routa kuivatti kuopan kokonaan => Kuivatus riittävä

Pinnanmuodot

Huonon kuivatuksen alueet

Huono kuivatus
4 ha:lla
6 ha lohkolla

Huono kuivatus
tiivin hiesusaven alueilla
lohkon tasaisessa yläosassa
Ja alaosan länsilaidalla sekä
päisteen yläpuolella
tasaisella alueella.

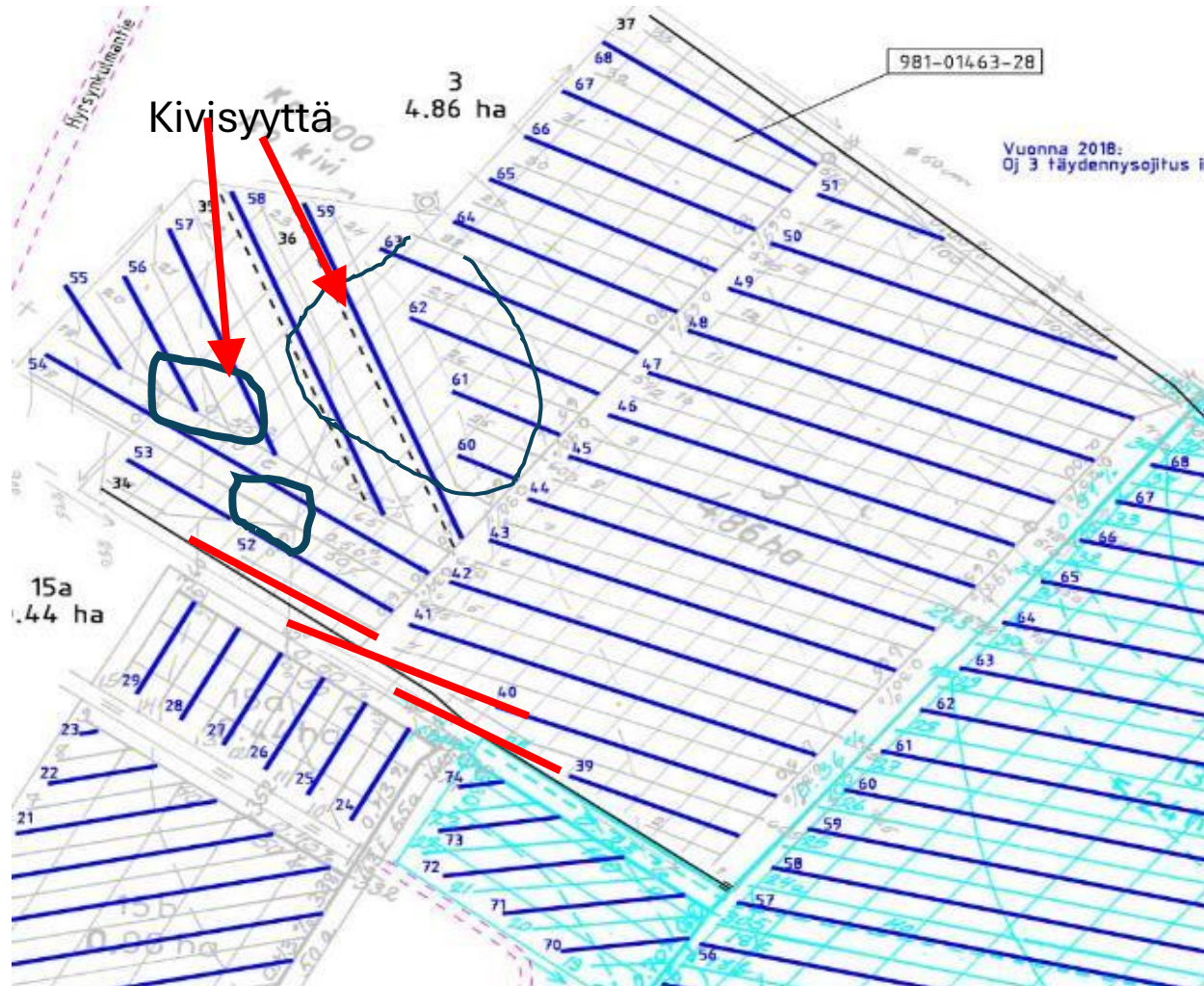
Vaikutukset

- Puutteellinen kuivatus ja huono rakenne rajoittavat kasvua merkittävästi
- Haittaa eniten syysviljojen ja apilanurmien viljelyä
- Apilan ja syysviljojen talvehtiminen kärsii
- Kuivuu hitaasti kylvökuntoon keväällä
- Juuriston kasvu heikkoa
- Ravinteiden hyväksikäyttö huonoa
- Rajoittaa hiilensidontaa
- Lisää haasteita kasvinsuojeluun

Korjaavat toimenpiteet

- Reunaojat perataan
- Ojamaat täyttömaaksi painanteisiin
- Alapäistettä madalletaan n 5 cm 10-12 m matkalta siirtämällä maata painanteisiin n 12-25 m päähän alareunasta
- Laskuaukko uusitaan
- Sorasilmäkkeen tilalle niskakaivo
- Toisen niskakaivon sora uusitaan
- Täydennysojat nykyisten imujen väliin 16 m välein
- Soratäyttö huonommin läpäisevän maan alueilla
- Rakennetta parannetaan mekaanisesti jankkuroimalla, eloperäisellä lannoituksella ja syysviljalla + nurmella
- Mahdollisesti myyräojituksella
- Kalkitus Ca:Mg-suhteen parantamiseksi

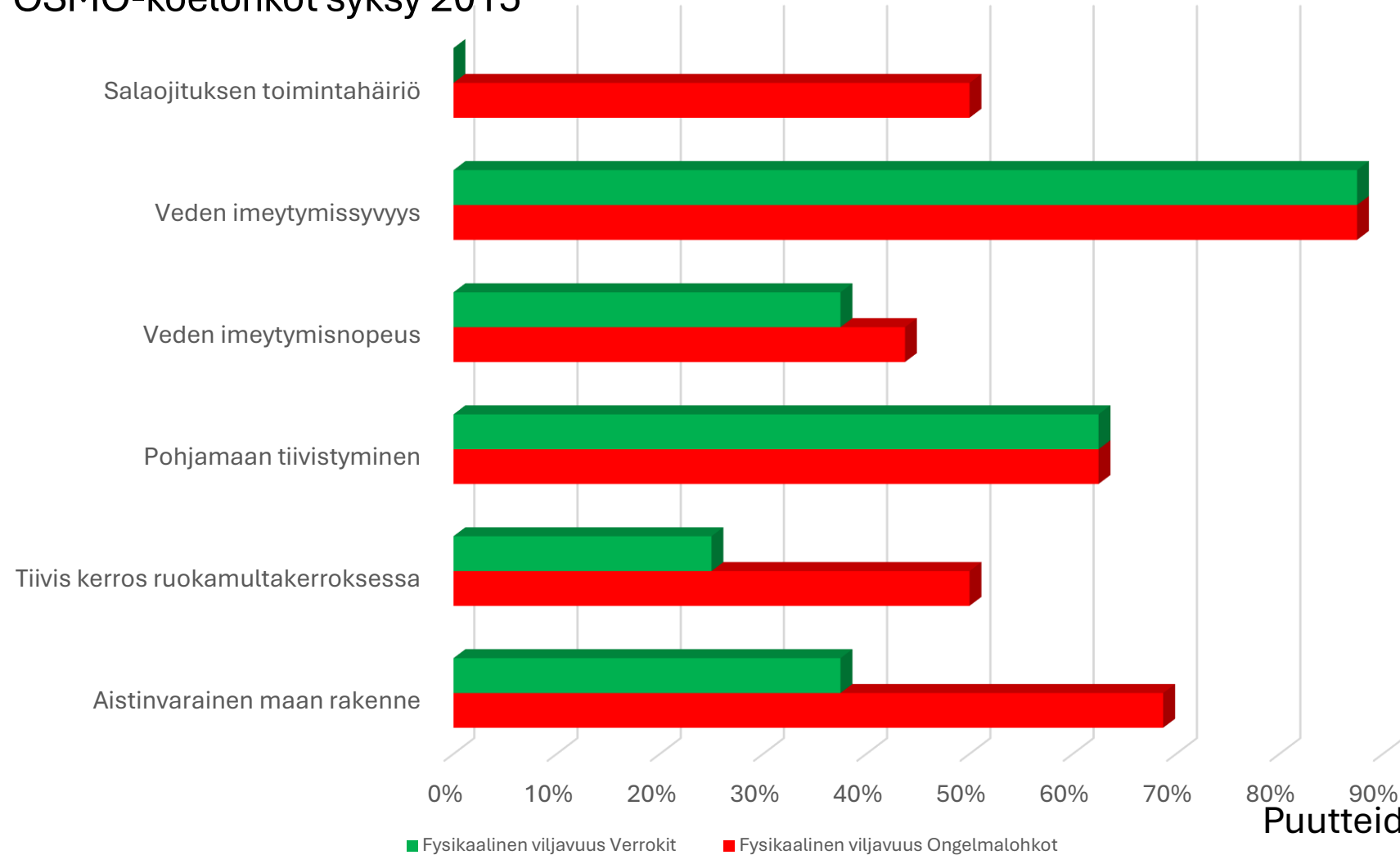
Salaojitussuunnitelma täydennysojitukseen

Maalaji HsS
Vedenläpäisykyky
heikko koko profiilissa
4 ojastoa
2 laskuaukkoa vierekkäin
Ojitettu 1962,-86 ja -92
Ostopeltoa liitetty lohkoon.
Ojaväli 16 m
Ojasyvyys n 80 - 100 cm
Kivisyyden takia poikkeavat
ojalinjat
Suunnitelmassa oja
nr 39,40 jatketaan.
Ojan nr 53 eteläpuolelle
yksi ojaa lisää

Fysikaalisen kasvukunnon puutteiden yleisyys

OSMO-koelohkot syksy 2015

Puutteiden yleisyys

[www//www.maan-kasvukunto.fi](http://www.maan-kasvukunto.fi) > Tutkimusraportit, Raportti 171

Pelto Hy marraskuussa 2015

Kuvat: Jukka Rajala

Kuivatuksen puutteita Hy-lohkolla

Märkää
19.4.2018

- Vedenläpäisykyky heikko koko maaprofiilissa
- Pellon märkyys sieto heikko
=> Pohjavesi nousee ruokamultakerrokseen

Pohjavesi korkealla
23.11.2015

Leväkasvustoa
19.4.2018

Kuvat Jukka

Lohkosta lisää:

Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan.
Mattila ym. Raportteja 195.

<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/275b01fa-2c0e-4a1c-b868-f1eaa99c62a1/content>

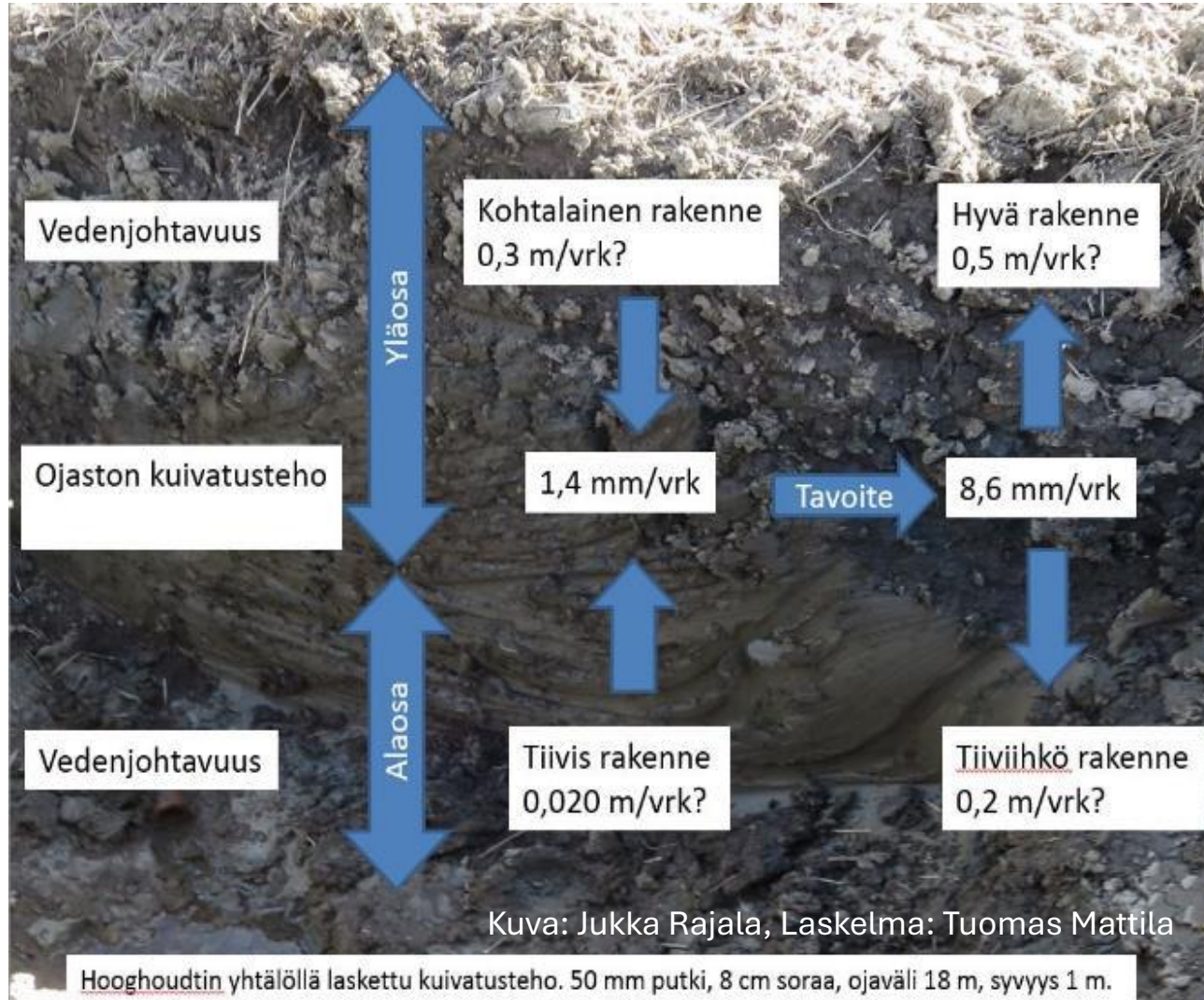
Salaojitus 1965 ja kunnostus

Kuvat: Jukka Rajala

- Kokooja ja osa imuista huuhdeltu – olivat kunnossa
- Yläpuolen lohkon laskuaukko etsitty ja kaivettu esiin 40 cm syvyydestä ja toimivaksi
- Laskuoja, välioja ja reunaojat perattu
- Painanteita tasattu

Rakenne määrittää kuivatustehon

Tiiviillä lohkoilla nyk. salaojituksen kuivatusteho ei ole riittävä (50 % OSMO-koelohkoista).

Tarvitaan tehokkaampi kuivatus.

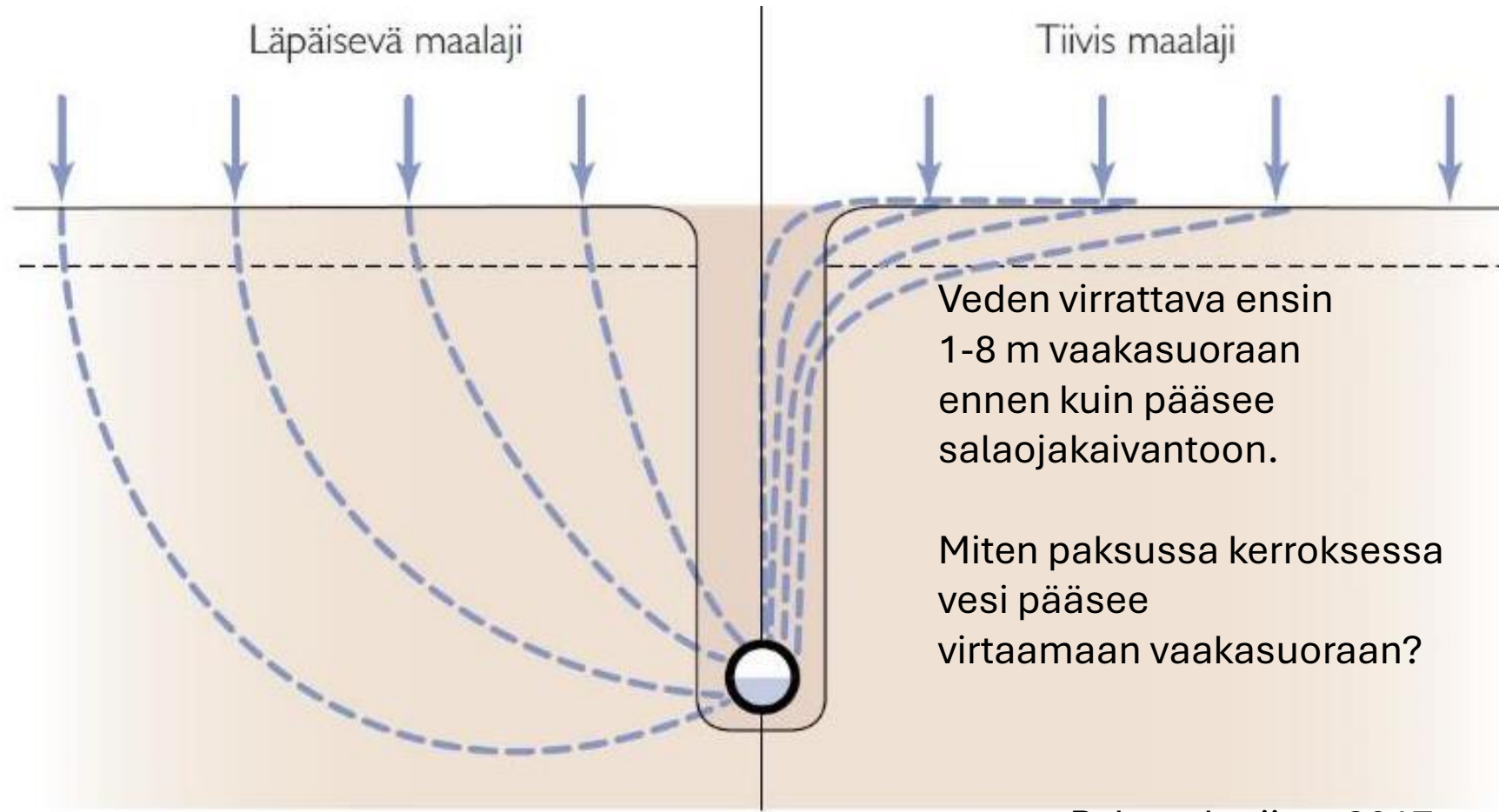
Toiset imuojat väliin
=> kuivatusteho 3,5x

=>4,9 mm:iin/vrk

Muut kuivatusta parantavat toimet tarpeen, jotta kuivatusteho saadaan tavoitteen mukaiseksi (8,6 mm/vrk)

=>Tavanomainen täydennysojitus ei riitä

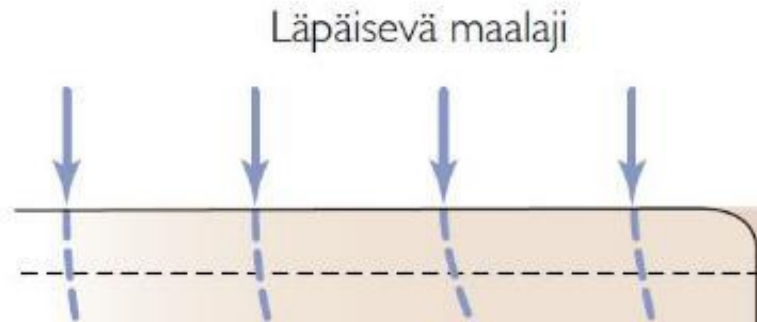
Veden virtaus ja maan läpäisevyys

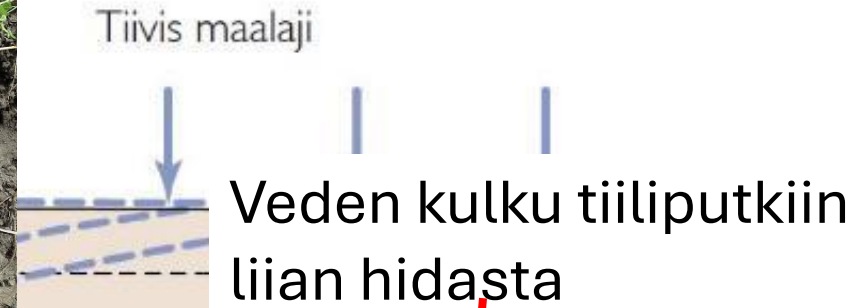
Peltosalaojitus 2017

Veden kulkureitti läpäisevällä ja tiiviillä maalajilla.

Veden virtaus ja maan läpäisevyys – Pohjamaan rakenne

Salaojakaivannon vedenläpäisykyky lähes yhtä huono kuin ympäröivän maan.

Kuvat: Jukka Rajala

Veden kulkureitti läpäisevällä ja tiiviillä maalajilla.

Kaivurikuoppamenetelmällä pohjamaan läpäisevyys selvillä

- Kaivurilla reilusti salaojasyvyyttä syvempi kaivanto (kuten salaojituksessa imuojan aloituskuoppa)
- Arvioidaan maaprofiilin
  - kerroksellisuutta
  - rakennetta, halkeamia ja tiiviyyttä
  - juurten kasvua

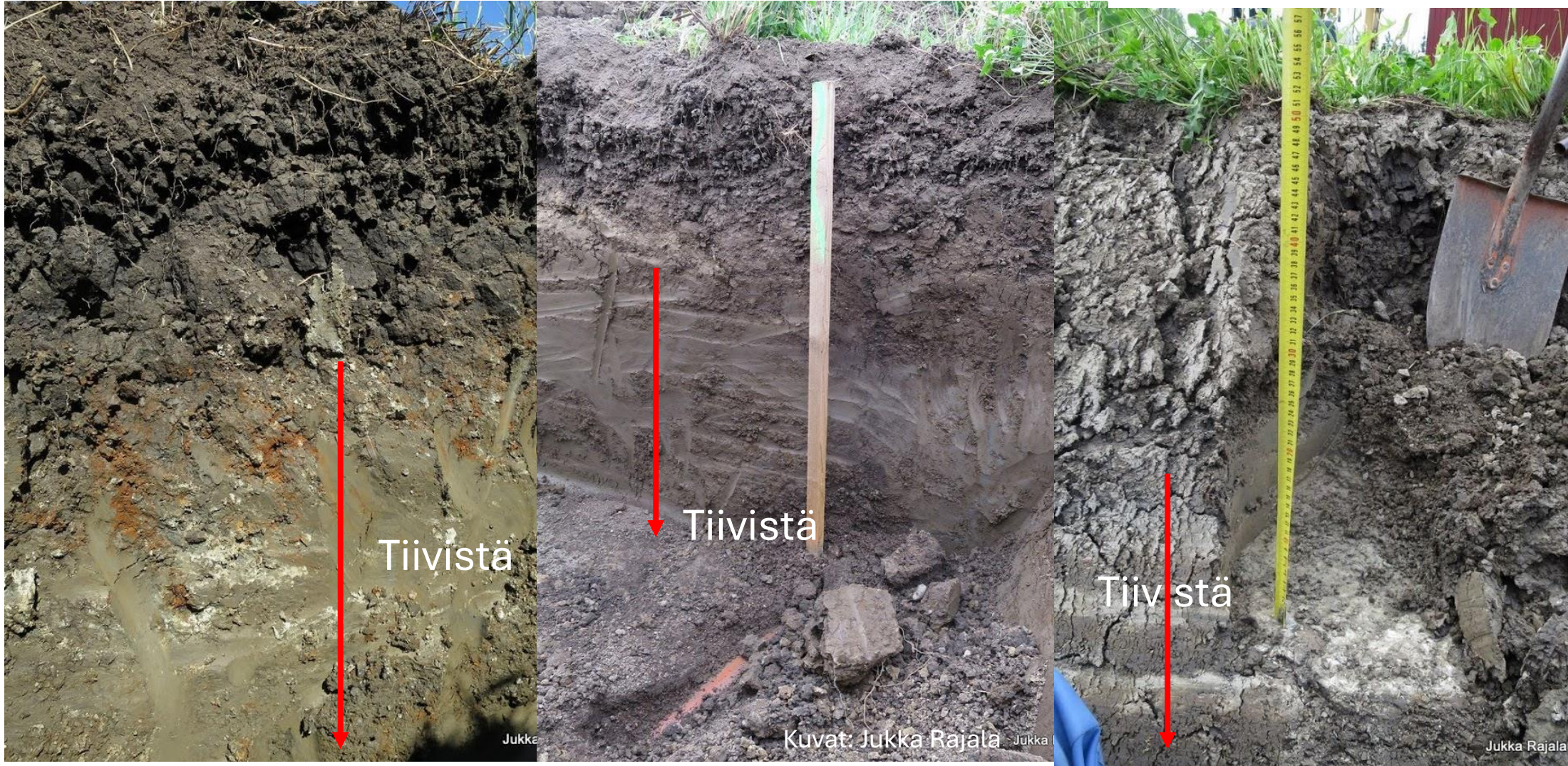

Katso video

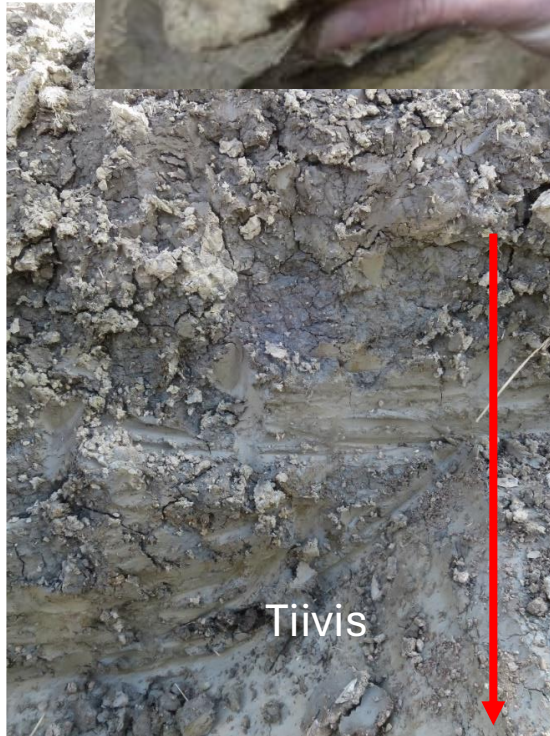
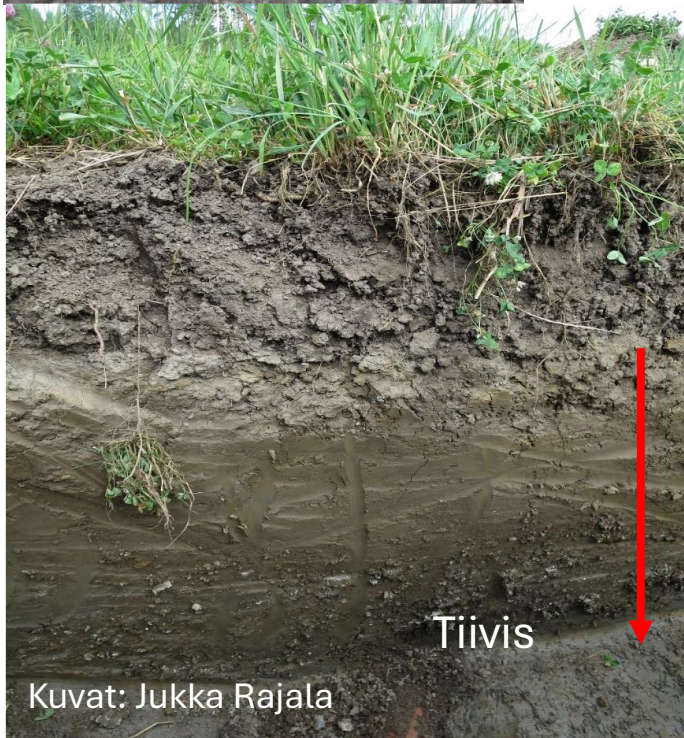
<https://youtube.com/watch?v=SwawujRsZgw>

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/opetus/maan-kasvukunto/video-maan-rakenteen-ja-vedenlapaisyyden-arviointi>

Maa-profiilit – pohjamaan rakenne

Pohjamaan rakenne

2.4.2024

Rajala:
Kuivatuksen
puutteet ja
korjaaminen

Vedenläpäisykyky: Jako kolmeen luokkaan

Hyvä vedenläpäisykyky

- Pohjaveden korkeus
- Kevyt tai keskiraskas maalaji
- Hyvin murustunut, kokkareinen tai särmikäs rakenne
- Juuria syvälle
- Ei muovailtava

Huono vedenläpäisykyky

- Tiivistyneitä kerroksia
- Raskas maalaji
- Massiivinen tai kerroksellinen rakenne
- Vähän huokosia
- Vähän juurikanavia, matala juuristo
- Muovailtava
- Laikukas

Keskinkertainen vedenläpäisykyky

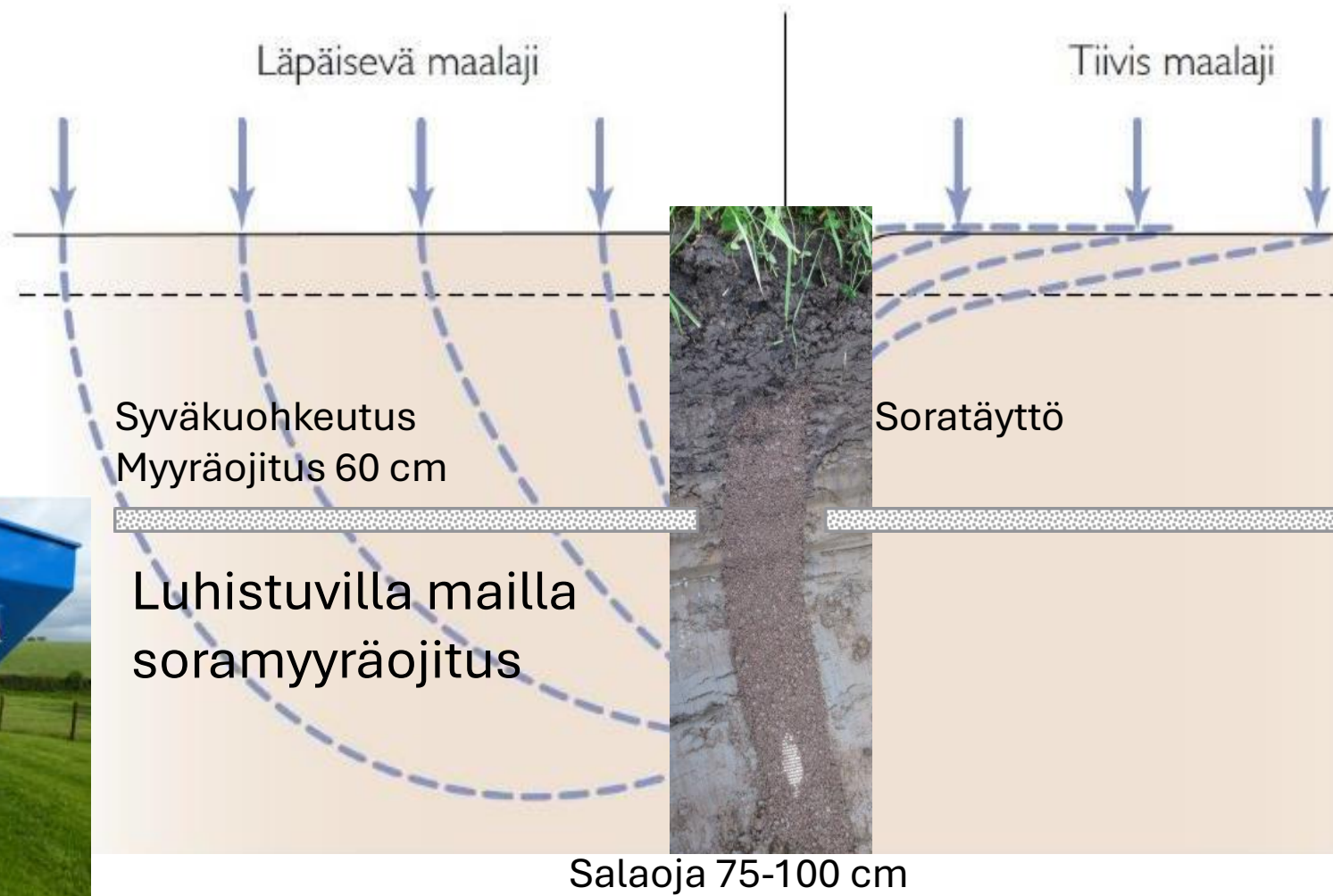
- Keskiraskas tai kevyt maalaji
- Keskinkertaisesti muruinen rakenne
- Kohtuullisesti huokosia
- Ei muovailtava
- Saattaa olla laikkuja

Suomessa käytetyt ojavälit (Äijö, 2016) ja niitä vastaavat laskennalliset vedenläpäisykyvyt, maalajin vedenläpäisykyvyn vaihtelu ja maalajikohtaisten arvojen perusteella laskettu ojaväli

Maalaji	Ojaväli-Suositus, m	Laskettu vedenläpäisy-kyky	Maalajien vedenläpäisyn vaihtelu (Ritzema, 2006)	Hooghoudtin yhtälön ojaväli, m
Turvemaat	8-14	0,09-0,2		
Savi-, hiesu- ja hiuemaat	10-14	0,13-0,2	0,002-2	1,5-65
Hietamaat	14-18	0,2-0,3	1-5	40-110
Liejusavet, urpasavet	16-24	0,26-0,47	0,5-2	25-63

Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan. Mattila ym. 2019. Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti. Raportteja.

Tiiviin maan kuivatus toimivaksi

Soramyyräaura

Erot kuivatuksessa – Soratäyttö toimii

Täydennysojitus 10 m välein n 75 cm syvään
Soratäyttö kyntökerroksen pohjaan
karkealla soralla

Täydennysojitus 12 m välein n 90 cm syvään
Normaali 8 cm sorastus,
sorasilmäkkeitä 7 m välein: Ojaväliksi 6 m.

Hyvä kasvu sadekesänäkin

Keskikertainen kasvu
-sadeherkkä

Kuvat: Jukka Rajala

Jukka Rajala

Seuranta -Laatutakuu salaojitukseen?

- Tuleeko laskuaukosta tarpeeksi vettä?
  - 1l/sek/ha
  - 8,6 mm/vrk?
- Pysyykö pohjavesi riittävän alhaalla?
  - 35 cm?
  - 60 cm?

Kuva: Tuomas Mattila

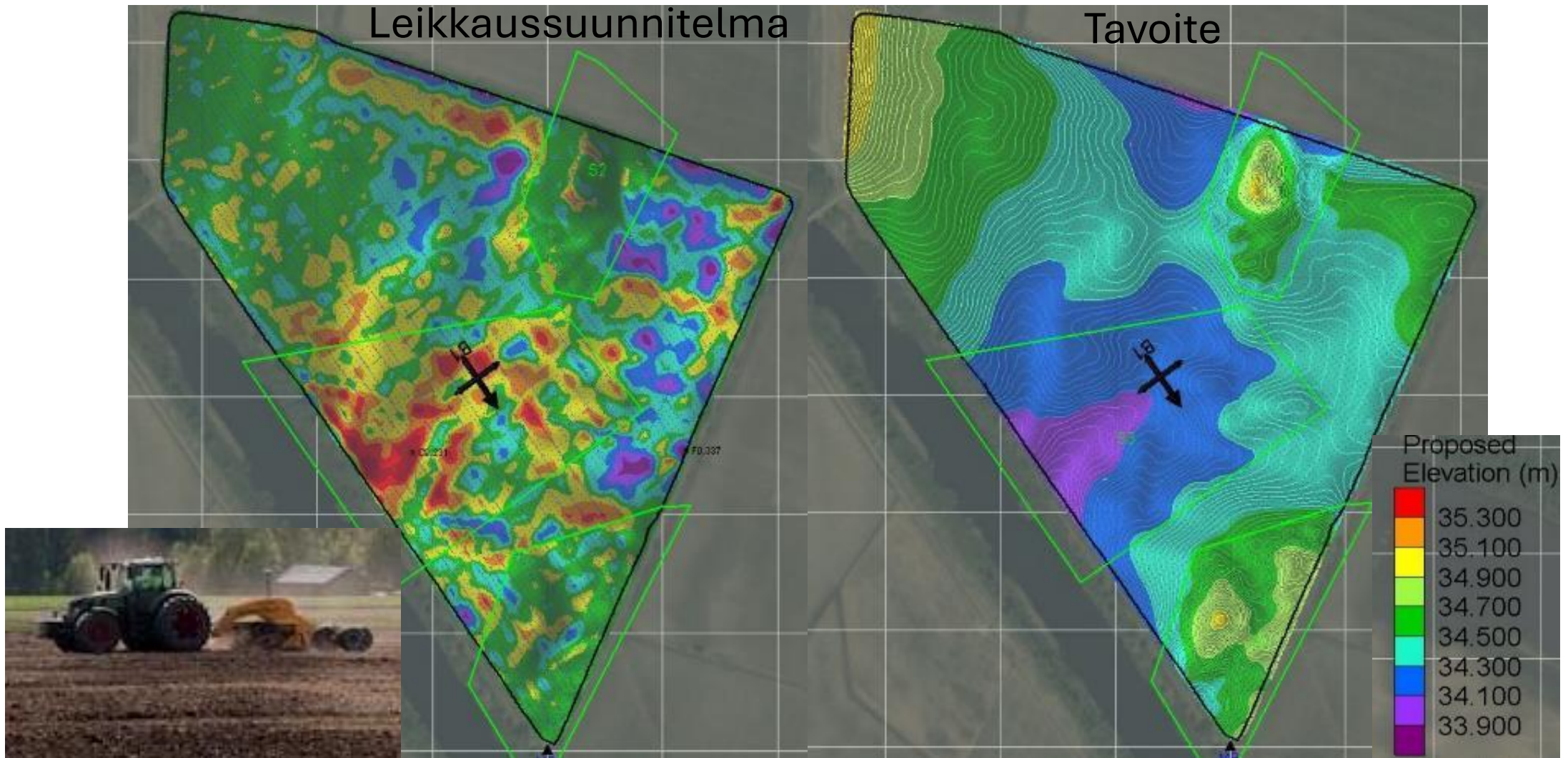
Kuvat: Jukka Rajala

Lammikoita pellolla

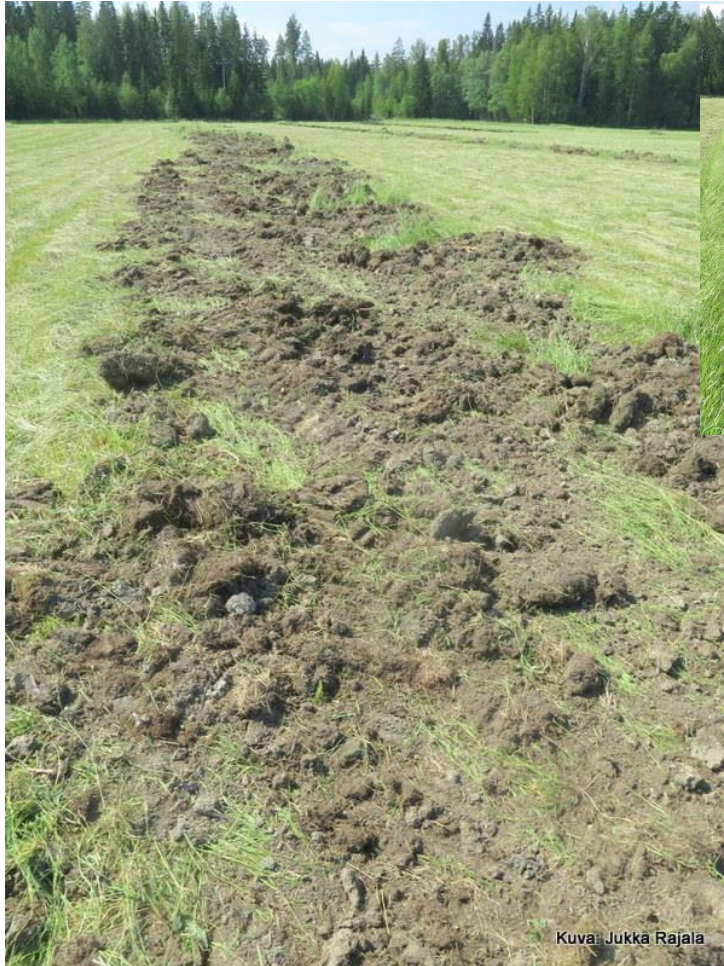

Kuva: Jukka Rajala

Pellon muotoilu suunnitelmallisesti

Pellon pinnan muotoilu omatoimisesti Ojamaiden siirto ja levitys

Ojamaiden siirto ja levitys kuivana

- Siirto notkelmiin kesällä hyvissä ajoin
- Kahdella kärryllä ajaen
- Työ nopeampaa kuin ojakaivun yhteydessä
- Maa kuivaa
- =>Helppo ja nopea levittää
- Levitys heti perälevyllä
- Pienet kuormat helpompia levittää kuin isot
- Perälevy, kevytkultivaattori, jyrsin, tasausäes

Esimerkki kuivatustilan tutkimisesta ja parantamisesta - karkea maalaji

Hyvä kuivatus hyvän rakenteen edellytys

Pa 2017

Satoero suuri
Resurssi-
tehokkuudessa
suuri ero

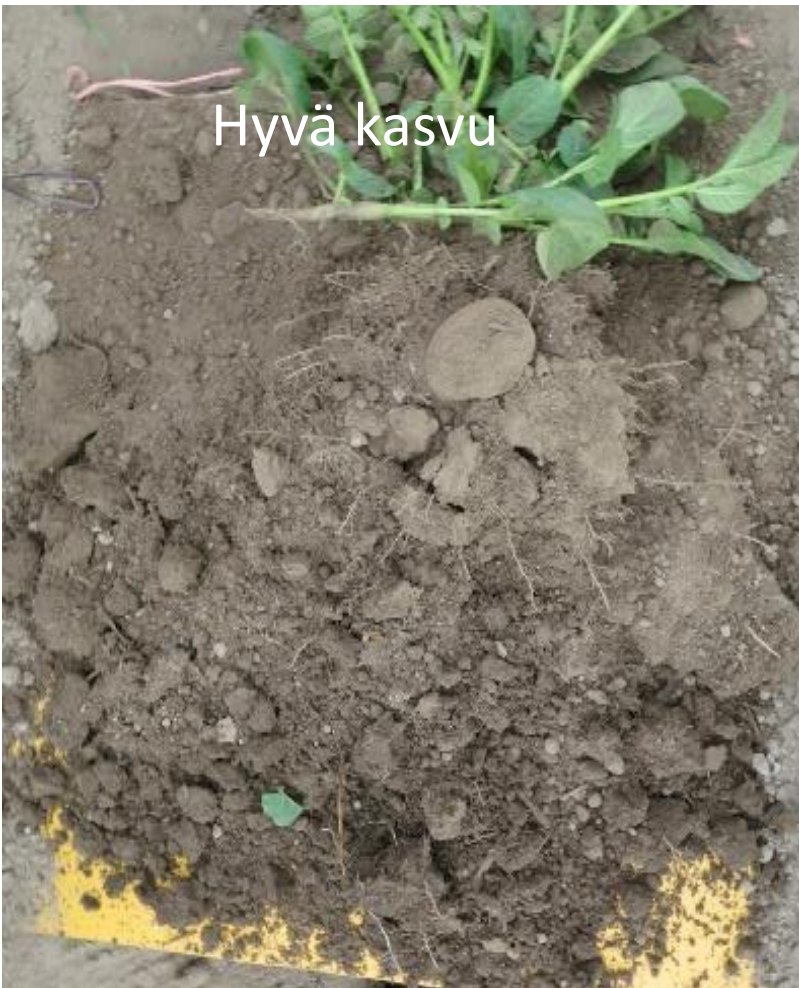
=>Kuivatus!
=>Rakenne!

Rakenne ↔ Lämpäisyys

Rakenne-eroja - HHt

Perunan nosto PA 2017 - Ongelman syy vai seuraus?

Kuvat Jukka Rajala

Oire

Lohkosta lisää:

Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan.

Mattila ym. Raportteja 195. <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/275b01fa-2c0e-4a1c-b868-f1eaa99c62a1/content>

Mikä on syy?

Mihin kerrokseen
korjaavat toimet
tulee kohdistaa?

Missä kerroksissa
on tiivistymiä?
-Selvitettävä

Pohjamaassa (HHT) 22 cm paksu tiivistymä =>veden läpäisy heikko – eri pelto

Piikillä
tunnustellen

Paljastaa
maan
työntövas-
tuksen.

Ei välttämättä
läpäisevyyttä

Kuvat: Jukka Rajala

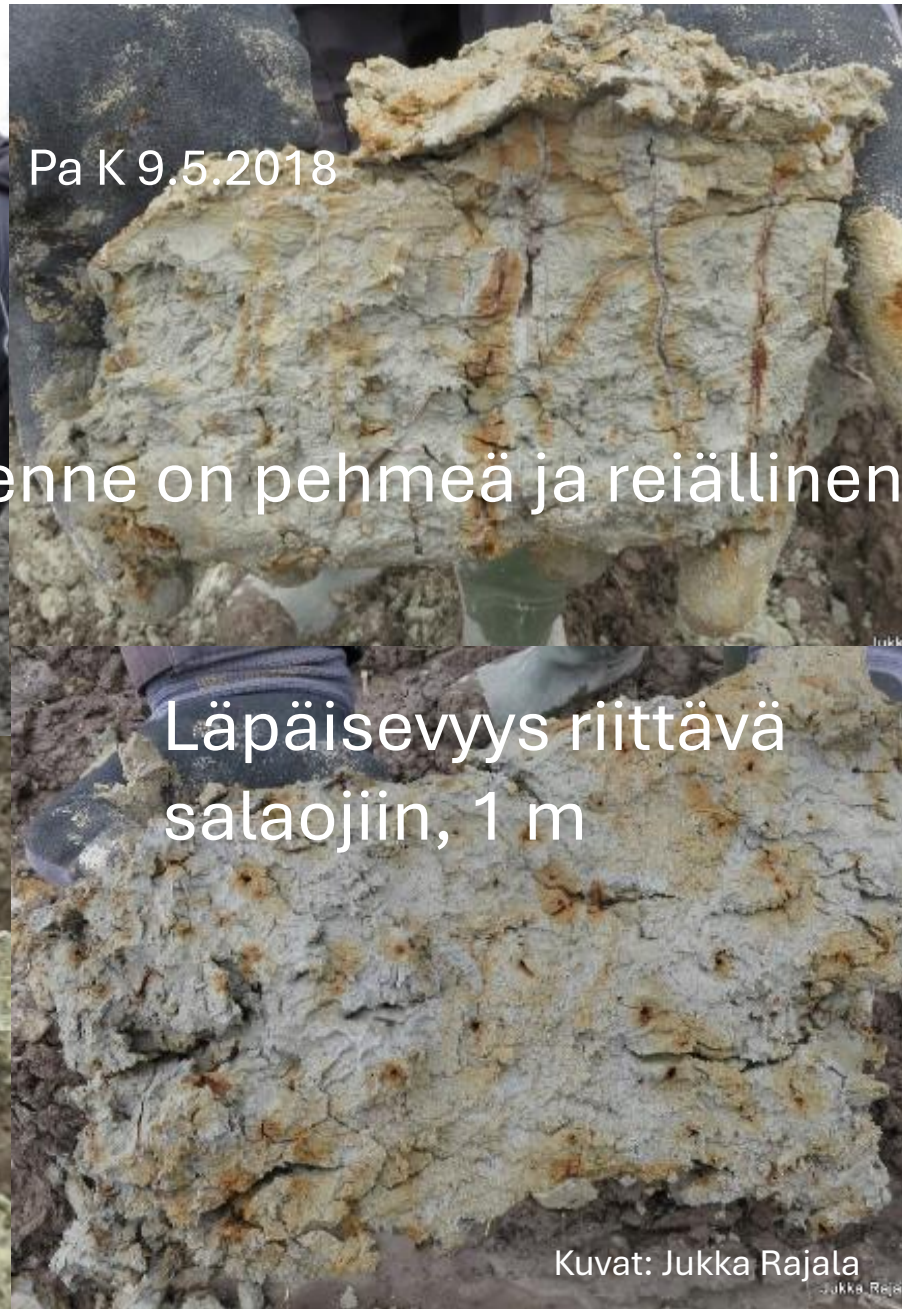

Pa K 9.5.2018

Liuskeinen rakenne on pehmeä ja reiällinen

2.4.2024

Läpäisevyys riittävä
salaojiin, 1 m

Kuvat: Jukka Rajala

Hyväkasvuinen lohko

Selvitys onnistuu
varmimmin kaivuri-
kuopista

Huonokasvuinen lohko

Salaojat kunnossa
Ei ruostetta
Sora kirkasta

Kova, liuskeinen rakenne ilman reikiä

Läpäisevyys riittämätön
=> Vesi ei pääse salaojiin

Pa 1 9.5.2018

Vettä pellolla

Vettä

Salaojaputki

Kuvat: Jukka Rajala

Jukka Rajala

Kva. Rajala

2.4.2024

Rajala:
Kuivatuksen
puutteet ja
korjaaminen

Kuinka korjataan?

- Ongelmien kartoitus. Oireita vai perussyitä?
  - Maan rakenne; 0-5 cm, 5-15 cm, 15-25 cm, pohjamaan yläosa, pohjamaa alemmat kerrokset, veden imeytyminen, läpäisevyys, murukestävyys
- Painanteet: pellon muotoilu
- Ojitus: pohjaveden korkeus, reunaojat, valtaoja, laskuaukko, salaojien toimivuus
  - Puhdista ja korjaa, lisäojitukset, runsas sorastus/soratäyttö
  - Varmista riittävän nopea veden pääsy salaojiin
- Käytä sopivaa biol. ja mek. muokkausta tiivistymien kuohkeuttamiseen – haaste: maa lasehtii nopeasti
- Vältä uudet tiivistymät: Parempi viljelykierto, työt kuivaan aikaan, määritä tiivistymisriskit, käytä alhaisia rengaspaineita ja rengaskuormia
- (Savimailla riittävä Ca, - Ca:Mg –suhteen korjaus kalkilla ja kipsillä)

Pa: Toimenpiteitä

- Viljelykierto maata hoitava – oli jo käytössä
Nurmi-Nurmi-Ruis-Peruna-Ohra+ns
- Eloperäinen lannoitus – oli jo käytössä
- Syväkuohkeutus – oli jo käytössä
=>Nämä toimet eivät riittäneet
- Reunaojien perkaus -tehtiin
- Salaojan lietekaivon puhdistus (oli täynnä)
- Pinnan muotoilu -muotoiltiin
– pintavesien hallinta haasteellista
- Maa liettymisherkkää - huokokset tukkeutuu
- **Kuivatus saatava hyväksi =Perusongelma**
- => Tavanomainen täydennysojitus ei riitä => Tehokas lisäojitus tarpeen
soratäyttöinen täydennysojitus + soramyyräojitus

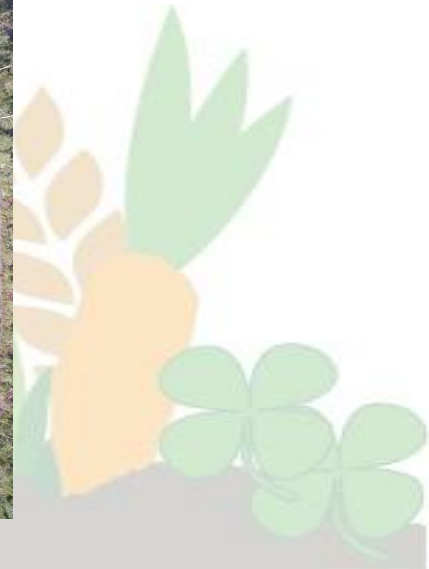

Kuvat: Jukka Rajala

Yhteenveto

- Maan rakenne ja kuivatus = ”siamilaiset kaksoset”
- Rakenne ratkaisee vedenläpäisykyvyn
- tärkeämpi kuin maalaji
- Vedenläpäisykyky tulee tuntea ennen salaojitussuunnitelman laadintaa
- Salaojitus suunniteltava maan vedenläpäisykyvyn mukaan
  - yksilöllisesti lohkoille ja
  - lohkon osille
- Tavoitteellisesti
- Seuranta
- Kerralla kunnollinen = edullisempi kuin täydennysojitukset

Lisätietoja

Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan. Mattila ym. Raportteja 195. <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/275b01fa-2c0e-4a1c-b868-f1eaa99c62a1/content>

Kuivatustilanteen kartoitus - Työohje 3 ja liitelomake

<https://aoe.fi/#/materiaali/2089>

Kuivatusjärjestelmän tarkistus. Diat + ääni. Mattila T.

<https://aoe.fi/#/materiaali/2283>

Työkaluja kuivatuksen kartoitukseen

<https://aoe.fi/#/embed/1784/fi%22%20width>

Tietokortit

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/opetus/maan-kasvukunto/tietokortit-hyvät-kaytannot-maan-kasvukunnon-hoitoon#fysikaalinen-viljavuus--title>

Pellon pinnanmuotoilu <https://aoe.fi/#/embed/1128/fi%22%20width=%22720%22%20height=%22360%22%3E%3C/iframe%3E>

Ojaston kunnan havainnointi <https://aoe.fi/#/embed/1125/fi%22%20width=%22720%22%20height=%22360%22%3E%3C/iframe%3E>

Kuivatusedellytysten kartoitus ja maan vedenläpäisykyvyn havainnointi

<https://aoe.fi/#/embed/1140/fi%22%20width=%22720%22%20height=%22360%22%3E%3C/iframe%3E>

Reunaojien perkaus - tärkeä osa kuivatusjärjestelmän huoltoa

<https://aoe.fi/#/embed/1141/fi%22%20width=%22720%22%20height=%22360%22%3E%3C/iframe%3E>

Kuivatusjärjestelmän valinta <https://aoe.fi/#/embed/1142/fi%22%20width=%22720%22%20height=%22360%22%3E%3C/iframe%3E>

Lisätietoja 2

Esimerkkejä:

Maan rakenteen hoito – Kuivatuksen parantaminen ja tiivistymisriskien pienentäminen
[Osa 1. Kuivatussuunnitelma ongelmalohkolle 2019. Ajosenpää, Rajala, Laine](#)

[Maan kasvukunnon hoitoa Ylieskolan tilalla - Kuivatus, pinnanmuodot ja rakenne kuntoon](#)
Diaesitys [Ylieskola T.: Miten hoidan maan kasvukuntoa tilallani?](#)

Kokemuksia täydennyssalaojituksista ja maan kasvukunnon hoidosta Köönikkälän tilalla
<https://aoe.fi/#/embed/1335/fi%22%20width>

Irlantilaisasiantuntijoiden opetusdiat

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/opetus/maan-kasvukunto/kuivatus-kuntoon-mutta-millaisella-salaojituksella-kurssiaineistot-ilmajoki-ja-loimaa-2018>

Artikkeli irlantilaisasiantuntijoiden kurssin pohjalta

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/opetus/maan-kasvukunto/artikkeli-tarkkuusoppia-salaojitukseen-sateisesta-irlannista>

Video: Maan rakenteen ja vedenläpäisykyvyn arviointi

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/opetus/maan-kasvukunto/video-maan-rakenteen-ja-vedenlapaisykyvyn-arviointi>

Kuivuuden torjuntaa viljelytekniikalla

diat <https://aoe.fi/#/materiaali/2868>

ääniversio Osa 1 Veden imeytyminen ja varastoituminen <https://aoe.fi/#/materiaali/2883>

Osa 2 Muokkaus ja viljelytekniikka <https://aoe.fi/#/materiaali/2884>